



30.11.2022

Optræk til nye handelsproblemer i det transatlantiske samarbejde

USA's Inflation Reduction Act har sat landet på en langsigtet grøn klimakurs, men med protektionistiske elementer risikerer den at skade europæiske virksomheder og afspore det transatlantiske forhold.

Skrevet af

Svend Roed Nielsen

📞 +45 25 26 75 23

✉️ srn@thinkeuropa.dk

EU og USA står skulder ved skulder, når det gælder sanktioner over for Rusland og i støtten til Ukraine. Derimod er der store problemer i det transatlantiske handelsmæssige samarbejde, hvor EU finder, at USA's Inflation Reduction Act (IRA) – der træder i kraft fra årsskiftet – er endnu et protektionistisk tiltag, der diskriminerer EU's virksomheder.

Er der så hold i påstanden om, at USA's IRA er til skade for vores virksomheder? Reelt er der både positive og negative effekter for EU af den nye lovgivning i USA.

På positivsiden tæller, at præsident Biden med IRA har sat en solid langsigtet positiv amerikansk klimakurs med en bevilling til grønne initiativer på hele 369 mia. dollar over ti år kombineret med en række skattesubsidier. Dette burde skabe et øget grønt marked i USA – også for europæiske, herunder danske, selskaber inden for produktion af vedvarende energi, batterier til elbiler m.m.

Det negative er, at IRA er gennemsyret af "buy American"-krav, der på en række områder reelt udelukker EU-virksomheder, som ikke har produktion i USA.

EU har straks reageret med en række klagepunkter og krævet en fælles EU-USA-taskforce, der skal luge ud i de protektionistiske dele af IRA. Lykkes det ikke, har EU truet med at klage til Verdenshandelsorganisationen, WTO. Der er også overvejelser om EU-modsanktioner, f.eks. i form af tilsvarende EU-krav om lokal produktion som betingelse for amerikansk adgang til dele af markedet i EU.

Konflikten har også givet næring til en ny debat om genoptagelse af forhandlingerne om en transatlantisk frihandelsaftale, som f.eks. tyske toppolitikere nu er åbne over for. Mexico og Canada bliver – takket være deres frihandelsaftale med USA – ikke diskrimineret som følge af IRA.

5. december skal der være et EU-USA-topmøde i det transatlantiske handels- og teknologiråd. Her vil konflikten om IRA være et centralt punkt på dagsordenen.

Konflikten skal løses, hvis ikke begrebet "friendshoring" helt skal udhules i transatlantisk sammenhæng. Med de mange globale konflikter er der brug for et tæt transatlantisk samarbejde på alle områder, ikke et USA der lukker sig mere og mere om sig selv.